

برنامه کشوری پیشگیری و کنترل دیابت نوع دو در سال ۱۳۸۳ در نظام سلامت کشور ادغام گردید و غربالگری دیابت در مناطق روستایی به صورت فعال هر سه سال یکبار و در مناطق شهری از سال ۱۳۸۹ به صورت غیر فعال و سالانه صورت می گیرد. هدف کلی برنامه، پیشگیری و کنترل بیماری دیابت و عوارض ناشی از آن می باشد

اهداف اختصاصی برنامه عبارتند از

1. (IFG & IGT) پیشگیری اولیه: کاهش بروز و شیوع دیابت نوع ۲ در افراد پره دیابتی
2. پیشگیری ثانویه: پیشگیری، کاهش و تاخیر در بروز عوارض کوتاه و دراز مدت دیابت (تغییر در مسیر طبیعی بیماری و توقف پیشرفت بیماری)
3. پیشگیری ثالثیه: کاهش و تاخیر در بروز معلولیت و ناتوانیها و مرگ حاصل از عوارض دیابت و کاهش سالهای از دست رفته عمر افراد مبتلاء به دیابت

بازده نهائی برنامه عبارتند از

1. کاهش هزینه های اقتصادی ناشی از بیماری دیابت و عوارض آن،
2. کاهش ناتوانیهای حاصل از بیماری دیابت و عوارض آن،
3. کاهش مرگ ناشی از بیماری دیابت و عوارض آن،
4. افزایش طول عمر مفید بیماران دیابتی

عنوان انتظارات از واحد های محیطی

- 1- ارتقاء اطلاعات علمی و دستورالعملی پرسنل تحت پوشش در راستای برنامه کنترل و پیشگیری از فشارخون بالا و دیابت
 - 2- اجرای فاز غربالگری، بیماریابی، پیگیری و مراقبت در برنامه کنترل و پیشگیری از فشارخون بالا و دیابت
 - 3- بررسی وضعیت موجود پوشش های فاز غربالگری و بیماریابی طرح غربالگری فشارخون بالا و دیابت بر اساس فرم شماره ۲ برنامه و مدیریت و برنامه ریزی به منظور دستیابی به پیشرفت قابل قبول ماهیانه و تزایدی پوشش غربالگری و بیماریابی فشارخون بالا و دیابت در جمعیت تحت پوشش
 - 4- بررسی نحوه ثبت اطلاعات آماری در فرم های مربوطه، بویژه فرم های شماره ۱، ۲، ۴ و ۵
- برنامه غربالگری فشارخون بالا و دیابت و همچنین فرم گزارش آماری ماهیانه برنامه های اجرایی

واحد غیرواگیر و تطابق با مستندات موجود و رفع اشکال و ارسال پس از بازبینی نهائی به ستاد مبارزه با بیماری ها

ارسال به موقع گزارشات و فرم های آماری و اطلاعات مورد نیاز درخواستی براساس دستورالعمل 5- و درخواست ستاد گروه مبارزه با بیماری ها

ارسال ماهیانه : فرم شماره ۲ برنامه غربالگری فشارخون بالا و دیابت -

"فرم گزارش آمار ماهیانه برنامه های اجرائی گروه مبارزه با بیماری ها " غیرواگیر

ارسال فصلی : فرم شماره ۵ برنامه کنترل و پیشگیری از فشار خون بالا و دیابت -

ارسال سایر فرم ها و اطلاعات درخواستی برحسب نیاز و درخواست ستاد از واحد های محیطی -

ارتقاء کمی و کیفی مراقبت های صورت پذیرفته در راستای برنامه کنترل و پیشگیری از فشار خون -6
بالا و دیابت پیرو بررسی وضعیت موجود حاصل بازدید میدانی و تجزیه و تحلیل های استخراجی از فرم شماره ۵

مراقبت : حداقل هر ماه یکبار توسط بهورز

حداقل هر سه ماه یکبار توسط پزشک

پیگیری : حداقل سه روز بعد از عدم مراجعه در موعد مقرر

توسط دستگاه گلوکومتر براساس نیاز تشخیص پزشک و در شرایط اورژانسی : FBS آزمایش

تست وریدی قندخون حداقل هر سه ماه یکبار

حداقل دوبار در سال و هر بار در دو مرحله : HbA1C

در صورت نیاز و در صورت تشخیص و بنابر دستورالعمل، بهورز و پزشک و با نظارت کاردان / کارشناس

منطقه مراقبت ها و انجام آزمایشات بدون در نظر گرفتن موعد مقرر بایستی تکرار شود

ارتقاء کمی و کیفی آموزش ها جهت گروه هدف های تحت پوشش با هدف ایجاد رفتار بهداشتی

تجزیه و تحلیل و تفسیر وضعیت موجود با بازدید میدانی و بررسی مستندات و در نتیجه برنامه ریزی 7-

و مدیریت منطقه به منظور رفع اشکال و ارتقاء برنامه های در دست اقدام

تأمین اقلام و تجهیزات مورد نیاز اجرای برنامه غربالگری فشارخون بالا و دیابت 8-

افزایش هماهنگی مسئولین منطقه ای اجرای برنامه ها به واسطه کاردان / کارشناس مرتبط با ستاد 9-

مبارزه با بیماری ها

- تأکید بر نظم و ترتیب و خوش سلیقگی در راستای اجرای مراحل مختلف برنامه های در دست -10
اقدام " ((بایگانی اطلاعات و فرم ها، طرح های ابتکاری کمک کننده در پیشرفت برنامه، پرونده های
مراقبتی فشار خون بالا و دیابت و))
- تأکید بر تشخیص به موقع عوارض -11
- غربالگری افراد پره دیابتیک بصورت سالیانه -12
- اجرای برنامه های نظارتی براساس برنامه زمان بندی منظم از خانه های بهداشت و تهیه گزارش -13
.و پس خوراند به آن خانه و سطوح بالاتر و ثبت جامع نکات و ملاحظات در دفتر ثبت بازدید